

Slabiny regulace podnikání v ČR v mezinárodním srovnání

Václav Šmejkal
Centrum ekonomických studií VŠEM

www.cesvsem.cz

Brno 8.-9. 3. 2007

Metodika hodnocení

- „*Doing Business*“ – každoroční srovnání podmínek podnikání podle metodiky Světové banky
 - 175 zemí
 - 10 kritérií
 - 1) zahájení podnikání, 2) udělování povolení, 3) podmínky zaměstnávání, 4) registrace vlastnictví, 5) získávání úvěru, 6) ochrana investorů, 7) platba daní, 8) regulace zahraničního obchodu, 9) vynutitelnost smluv, 10) ukončení podnikání
 - „tvrdá“ data
 - Počty procedur, délka procedur, náklady a zákonné povinnosti podnikatele/žadatele/zaměstnavatele atd. v modelových případech pro každé z hodnocených kritérií

Pozice ČR 2005/2006

Hodnocené kritérium	Pořadí ČR 2006	Pořadí ČR 2005	Změna 2005/2006
Získávání úvěru	21	19	- 2
Zahraniční obchod	41	39	- 2
Regulace zaměstnávání	45	44	- 1
Vynutitelnost smluv	57	55	- 2
Registrace vlastnictví	58	55	- 3
Zahájení podnikání	74	85	+ 11
Ochrana investorů	83	81	- 2
Získávání povolení	110	111	+ 1
Placení daní	110	104	- 6
Ukončení podnikání	113	110	- 3
<i>Celkové hodnocení</i>	52	50	- 2

EU-22 (2006)

- **Nejlepší průměrné umístění:**
 - Regulace zahraničního obchodu
 - Zahájení podnikání
 - Ukončení podnikání
- **Nejhorší průměrné umístění:**
 - Podmínky zaměstnávání
 - Platba daní
 - Ochrana investorů
- **Špička EU-22:**
 - **UK (6.), DK (7.), IE (10.), SE (13.), FI (14.), LT (16.), EE (17.), BE (20.), DE (21.), NL (22.)...**

ČR – ukončení podnikání

	CZ	EU-22	EU-14	EU-8	EU - Top		USA
počet let	9,2	2,2	1,5	3,5	0,9	IE,BE	1,5
náklady	14,5	10,5	9,0	13,3	1,0	NL	7,0
míra návratnosti	18,5	59,0	71,0	45,0	89,1	FI	77,0

ČR – platba daní

	CZ	EU-22	EU-14	EU-8	EU - Top		USA
počet procedur	14,0	18,8	16,9	22,1	5,0	SE	9,0
časová náročnost	930,0	260,1	222,2	326,4	76,0	IE	325,0
daňová zátěž	49,0	50,7	52,8	47,0	25,8	IE	46,0

ČR – získávání (stavebních) povolení

	CZ	EU-22	EU-14	EU-8	EU - Top		USA
počet procedur	31,0	16,0	13,9	19,6	7,0	DK	19,0
počet dnů	245,0	189,0	175,2	213,0	56,0	FI	69,0
náklady	14,5	79,6	83,0	73,5	14,5	CZ	16,0

ČR - ochrana investorů

	CZ	EU-22	EU-14	EU-8	EU - Top		USA
index otevřenosti	2,0	5,5	6,2	4,4	10,0	UK,FR, IE	7,0
index odpovědnosti	5,0	4,5	4,5	4,4	8,0	SI	9,0
index žalovatelnosti	8,0	6,5	6,1	7,1	9,0	IE,PL	9,0

ČR – zahájení podnikání

	CZ	EU-22	EU-14	EU-8	EU - Top		USA
počet procedur	10,0	7,2	6,9	7,8	3,0	SE	5,0
počet dnů	24,0	24,1	19,7	31,9	5,0	DK	5,0
náklady	8,9	7,5	6,3	9,6	0,0	DK	0,7
kapitálový vklad	36,8	43,4	33,9	60,0	0,0	FR,IE,UK	0,0

Názor podnikatelů

(vlastní průzkum CES VŠEM X-XI/06)

Problémová oblast	Naléhavost
Časté změny daňových předpisů, metodických stanovisek, formulářů	1,25
Délka soudního řízení	1,25
Rozsah a složitost daňových předpisů	1,36
Složitá a nestabilní právní úprava podnikání	1,37
Neefektivní potírání korupce a netransparentního lobbingu v politice	1,38
Příliš štědrý a málo kontrolovaný sociální systém, který nemotivuje k přijetí odpovědnosti za vlastní obživu	1,39
Vysoké bankovní poplatky	1,42
Nepředvídatelnost soudních rozhodnutí	1,43
Nekvalitní výkon a osobní neodpovědnost úředníků státní a veřejné správy	1,45
Bující korupce a s ní související hospodářská kriminalita	1,50

Názor podnikatelů

(podle SPS-HK ČR Máme v ČR kvalitní podnikatelské prostředí?)

Rok	Právo	Správa	Daně	Finance	Celkem
2001	108,1	90,0	93,5	93,2	96,2
2002	108,8	93,8	104,4	91,5	99,6
2003	112,5	95,8	107,0	85,5	100,2
2004	116,2	96,1	105,5	82,5	100,1
2005	115,3	94,1	107,4	75,4	98,1

Závěr I

- Oblasti kritického hodnocení expertů SB a kritiky českých podnikatelů korespondují:
 - Daně
 - Soudnictví/Právní řád a jeho aplikace
 - Časová náročnost, nestabilita, nepředvídatelnost, nízká efektivita

Závěr II

- ČR vykazuje znaky země s franko-německou, kontinentální tradicí práva
 - důraz na procedurální formalismus
 - vyšší časová náročnost soudních a správních řízení
 - vyšší sklon k neformálním řešením, obcházení práva
- ČR vykazuje znaky institucionálně zaostalé země
 - nedostatky právní tradice nejsou vyrovnávány kvalitní prací soudů a státní správy
 - nízká efektivita, kvalita výkonu a úplnost státní správy a soudnictví brání zlepšení i při změnách v právním řádu

Děkuji za pozornost

